

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Ing. Davida Bokra a soudkyně JUDr. Olgy Římalové a Mgr. Kateřiny Horákové ve věci

žalobce: **Miroslav D.**, narozený xxx, bytem xxx
zastoupený JUDr. Michalem Filipinským, advokátem, sídlem Vinohradská
396/18, 120 00 Praha 2,

proti
žalované: **EKO ART a. s.**, IČO 27626792, sídlem Hennigsdorfská 1047, 278 01 Kralupy
nad Vltavou,
zastoupené JUDr. Pavlem Bergerem, advokátem, sídlem Bělocerkevská
1037/38, 100 00 Praha 10,

o povinnosti poskytnout vysvětlení, **k odvolání žalobce** proti rozsudku Městského soudu
v Praze ze dne 14. listopadu 2018, č. j. 74 Cm 67/2018 - 30,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované k rukám jejího zástupce na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 8 228 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kalousková.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl žalobu o uložení povinnosti žalované /dále též jen „společnost“/poskytnout žalobci odpovědi a vysvětlení otázek: 1. Proč nebyly svolány a nekonaly se řádné valné hromady společnosti za roky 2009 až 2017? 2. Proč nebyly projednány řádné účetní závěrky společnosti za roky 2008 až 2017 na valných hromadách, včetně zpráv auditora? 3. Proč nejsou zpracovány a akcionářům dostupné účetní závěrky společnosti za roky 2009, 2010, 2011, 2014, 2015 a 2017, včetně zpráv auditora? 4. Bylo podáno za všechna období od založení společnosti každoročně příslušné daňové přiznání? 5. Proč nebyl orgány společnosti dokončen jediný a připravený projekt Rekonstrukce a přestavba nemovitosti ve Stráži pod Ralskem č. p. 3 na apartmánový dům, dle zpracované a schválené stavební dokumentace, včetně územního a stavebního rozhodnutí? 6. Kolikrát projednávalo představenstvo otázku dokončení projektu, jaká byla přijatá opatření, kdo byl za jejich realizaci zodpovědný, a v jakých termínech? 7. Kolikrát za období 2008 až 2017 projednávala a prověřovala činnost představenstva dozorčí rada, s jakými závěry, jaká uložila představenstvu opatření, jaké vyvodila závěry z jejího konání či nekonání? 8. Proč po uplynutí funkčního období orgánů společnosti nebylo jejich funkční období obnoveno na VH třeba i mimořádně svolané? 9. Proč došlo k naprosté devastaci nemovitosti, která tvořila a stále tvoří největší část základního kapitálu společnosti, jaká byla přijata a realizována opatření, aby k tomu nedošlo? 10. Proč byla tato nemovitost prodána, proč za dohodnutou cenu 2 mil. Kč, byl vypracován znalecký posudek o stanovení ceny? 11. Proč byla nemovitost prodána bez souhlasu VH společnosti? 12. Proč vznikla společnosti vysoká ztráta uváděná ve zpracovaných účetních závěrkách, která je vyšší než 50 % zapsaného základního kapitálu a kdo je za vznik této ztráty zodpovědný? [výrok I.] A uložil žalobci povinnost zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 12 342 Kč [výrok II.].

2. Soud prvního stupně vyšel po provedeném dokazování a na základě nesporných tvrzení účastníků řízení z těchto skutkových zjištění:

- společnost byla založena za účelem zakoupení nemovitosti ve Stráži pod Ralskem, provedení její rekonstrukce a přestavby na apartmány a následného prodeje, případně dlouhodobého pronájmu,

- od založení společnosti je žalobce akcionářem společnosti s účastí na základním kapitálu 25 %, většinovým akcionářem je Karel Fučík s účastí na základním kapitálu společnosti 51 % a třetím akcionářem byl Vladimír Havlík s účastí na základním kapitálu společnosti 24 %, ten ovšem v roce 2012 zemřel a po převzetí odúmrť práva akcionáře vykonává Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, resp. notář JUDr. Jan Krůta pověřený dědickým řízením,

- Karel Fučík byl soudem pravomocně jmenován členem představenstva (usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. října 2017, č. j. 71 Cm 31/2016 – 39),

- Karel Fučík svolal valnou hromadu společnosti na 16. května 2018 /dále jen „valná hromada“/. Na valné hromadě měli být (mimo jiné) zvoleni členové představenstva a dozorčí rady společnosti,

- valné hromady se zúčastnil žalobce, Karel Fučík byl na valné hromadě zastoupen advokátem JUDr. Pavlem Bergerem, nezúčastnil se jí ani jako člen představenstva,

- do funkcí členů představenstva byli navrženi a na valné hromadě zvoleni dřívější členové orgánů společnosti Karel Fučík, Lukáš Fučík a nově Eva Fučíková; do funkcí členů dozorčí rady byli

navržení a na valné hromadě zvolení dřívější členové orgánů společnosti Libor Kotek, Petr Kostelníček a nově Martin Růně,

- žalobce v průběhu valné hromady požádal o vysvětlení (odpověď na shora uvedené otázky), tato skutečnost ovšem není zachycena v notářském zápisu z valné hromady, předseda valné hromady JUDr. Berger neumožnil žádost o podání vysvětlení vznést, ani ji přečíst, neumožnil žalobci ani otázky přiložit k zápisu z valné hromady.

3. Na tomto skutkovém základě soud prvního stupně dospěl k těmto právním závěrům:

- na projednávanou věc dopadá § 357 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) /dále též jen „z. o. k.“/,

- žalobce je akcionářem společnosti, kterému bylo na valné hromadě odmítnuto podání vysvětlení, a je tak osobou aktivně věcně legitimovanou k podání žaloby, žalobu podal ve lhůtě dle § 360 odst. 3 věty druhé z. o. k.,

- právo žalobce obrátit se před podáním žaloby u soudu na dozorčí radu dle § 360 odst. 2 z. o. k. nemohlo být v daném případě realizováno pro neobsazení toto orgánu, k této podmínce tedy nelze přihlížet,

- v daném případě nešlo o písemnou žádost dle § 357 odst. 2 z. o. k., žalobce zamýšlel žádat o vysvětlení ústně, mohl tak učinit přímo na valné hromadě a neměl být odmítnut s odůvodněním, že měl žádat o vysvětlení již dříve v zákonem stanovené lhůtě. Vysvětlení žalobce, že otázek bylo více a listinu vyhotovil pro své účely, aby mohl otázky přečíst, je pochopitelné. Žádost měla být zaznamenána v zápisu z valné hromady. Zmíněná pochybení by ale nejvýše mohla vést k vylovení neplatnosti usnesení valné hromady, to však není předmětem tohoto řízení,

- otázky formulované žalobcem nesouvisí přímo s projednávaným bodem programu valné hromady, tj. volbou orgánů společnosti, nesměřují ke zjištění informací potřebných pro rozhodnutí žalobce o tom, jak bude na valné hromadě hlasovat. Směřují ke zjištění, zda členové představenstva vykonávali funkci s péčí řádného hospodáře, a zda řádně vykonávali svoji funkci též členové dozorčí rady. Otázky 5 až 12 by byly na místě v případě rozhodování o schválení účetní závěrky. Za této situace není akcionář oprávněn požadovat vysvětlení a nemusí mu být poskytnuto. Na podporu své argumentace soud prvního stupně odkázal na unesení Nejvyššího soudu ze dne 22. dubna 2009, sp. zn. 29 Cdo 2850/2008. Proto soud prvního stupně žalobu jako nedůvodnou zamítl.

4. Výrok o nákladech řízení soud prvního stupně odůvodnil s odkazem na § 142 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu /dále jen „o. s. ř.“/ a na příslušná ustanovení vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), úspěchem žalované společnosti v řízení. Společnosti náleží náhrada odměny advokáta za 3 úkony právní služby po 3 100 Kč, náhrada 3 režijních paušálů po 300 Kč a náhrada 21% DPH; celkem 12 342 Kč.

5. Proti rozsudku soudu prvního stupně podal žalobce odvolání, navrhuje, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobě vyhoví.

6. Odvolatel brojí proti závěru soudu prvního stupně, že by shora uvedené otázky, které zamýšlel přednést na valné hromadě, nesouvisely s volbou členů představenstva a dozorčí rady

společnosti. Věc je podle jeho přesvědčení třeba posuzovat v širších souvislostech. K tomu odvolatel obsáhle argumentuje shora zmíněným podnikatelským záměrem společnosti, jejím založením se základním kapitálem ve výši 29 040 000 Kč, pořízením nemovitosti ve Stráži pod Ralskem v roce 2007, která představovala 66,6 % základního kapitálu společnosti (19 040 000 Kč), jejím prodejem představenstvem bez souhlasu valné hromady v roce 2011 za nepřiměřeně nízkou cenu 2 000 000 Kč, postupem orgánů společnosti, který jí způsobil významnou ztrátu. Navíc společnost nevykonávala žádnou podnikatelskou činnost, v době od 2. prosince 2013 do 16. května 2018 společnost neměla řádně zvolené orgány, když Karel Fučík byl do funkce člena představenstva jmenován soudem. Takže v situaci kdy na valné hromadě měly být do funkcí v orgánech společnosti zvoleny převážně osoby, které nerealizovaly zamýšlenou podnikatelskou činnost a jejichž postup společnosti způsobil významnou ztrátu na majetku, byla žádost žalobce o podání vysvětlení legitimní.

7. Žalovaná navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil jako věcně správný, ztotožňujíc se s tam uvedenou argumentací.
8. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně a dospěl k závěru, že odvolateli se věcnou správnost rozhodnutí soudu prvního stupně zpochybnit nepodařilo.
9. Soud prvního stupně provedl dokazování v potřebném rozsahu, a správné je též jeho právní posouzení věci.
10. Podle § 357 z. o. k.

(1) Akcionář je oprávněn požadovat a obdržet na valné hromadě od společnosti vysvětlení záležitostí týkajících se společnosti nebo jí ovládaných osob, je-li takové vysvětlení potřebné pro posouzení obsahu záležitostí zařazených na valnou hromadu nebo pro výkon jeho akcionářských práv na ní. Stanovy mohou určit, že každý akcionář má pro přednesení své žádosti přiměřené časové omezení.

(2) Akcionář může žádost podle odstavce 1 podat písemně. Stanovy mohou určit omezení rozsahu žádosti. Žádost musí být podána po uveřejnění pozvánky na valnou hromadu a před jejím konáním.

11. Podle § 360 odst. 3 z. o. k. v případě, že s poskytnutím vysvětlení dozorčí rada nesouhlasí nebo se v zákonné lhůtě nevyjádří, rozhodne o tom, zda je společnost povinna informaci poskytnout, soud na návrh akcionáře. Právo podat návrh na zahájení řízení lze u soudu uplatnit do 1 měsíce ode dne konání valné hromady, na které bylo odmítnuto poskytnutí vysvětlení, případně od odmítnutí nebo neposkytnutí informace ve lhůtě podle § 358 odst. 1; k později uplatněnému právu se nepřihlíží.
12. Soud prvního stupně dospěl ke správnému závěru o aktivní věcné legitimaci žalobce dle práve citovaného § 360 odst. 3 z. o. k., správné jsou i jeho závěry o včasném podání návrhu, o neuplatnění podmínky projednání žádosti o dozorčí radou, o tom, že se jedná o nevyslyšenou žádost o podání vysvětlení dle citovaného § 357 odst. 1 z. o. k. V tomto směru odvolací soud pro stručnost odkazuje na odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně.
13. Klíčovou otázkou je správnost závěru soudu prvního stupně, že otázky formulované žalobcem nesouvisí přímo s projednávaným bodem programu valné hromady, tj. volbou orgánů společnosti, nesměřují ke zjištění informací potřebných pro rozhodnutí žalobce o tom, jak bude na valné hromadě hlasovat.

14. I s tímto závěrem soudu prvního stupně se odvolací soud ztotožňuje. Odvolací soud v tomto směru vychází při výkladu § 357 odst. 1 věty první z. o. k. ze své dřívější rozhodovací praxe a především rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ve vztahu k § 180 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. Úprava práva akcionáře na podání vysvětlení podle zmíněného ustanovení obchodního zákoníku totiž podle obsahu shodně s nyní aplikovaným § 357 odst. 1 z. o. k. vychází z toho, že společnost je povinna poskytnout akcionáři jen ty informace, které jsou potřebné pro posouzení materie řešené na dané valné hromadě. Poskytnutí pouze takových informací se může akcionář domáhat u soudu.
15. V poměrech projednávané věci je evidentní, že dotazy formulované žalobcem v žádosti o podání vysvětlení mají být ve své podstatě upozorněním na to, že osoby, které jsou navrženy ke znovuzvolení do funkcí v orgánech společnosti, v minulosti své funkce nevykonávaly řádně, jednaly v rozporu se zájmy společnosti a akcionářů, členové představenstva nevykonávali své funkce s péčí řádného hospodáře atp. To je též stěžejním tématem podaného odvolání. Ovšem odvolatel pomíjí, že je-li bodem programu valné hromady volba členů orgánů společnosti, neslouží tento bod ke kontrole dosavadní činnosti těchto orgánů, a to ani za situace, kdy navrhované osoby (či některé z nich) již funkci v orgánu společnosti v minulosti vykonávaly. Obdobně Nejvyšší soud v usnesení ze dne 27. června 2018, sp. zn. 29 Cdo 3473/2016 (dostupném na www.nsoud.cz), zformuloval a odůvodnil závěr, podle něhož „předestřené otázky ohledně jednotlivých rozhodnutí a právních úkonů, jež představenstvo v minulosti učinilo při výkonu obchodního vedení společnosti, nepředstavují vysvětlení potřebné pro rozhodnutí o volbě členů představenstva (jež bylo na pořadu jednání valné hromady), a to ani v případě, že některé z osob navržených na členy představenstva jsou dosavadními členy představenstva. Ostatně jak z průběhu řízení, tak i z obsahu dovolání je patrné, že dovolatelkou předkládané otázky ve skutečnosti nesměřují k získání informací týkajících se společnosti či jí ovládaných osob, ale toliko k (tvrzenému) „získání informací“ o odborné způsobilosti některých z osob navržených na členy představenstva. Jinak řečeno, nešlo o otázky směřované na společnost, ale na tyto osoby.“ Nejvyšší soud v tomto rozhodnutí vychází (mimo jiné) z výkladu podaného v usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. sp. zn. 29 Cdo 2850/2008, které zmiňuje soud prvního stupně.
16. Obdobně je tomu podle mínění odvolacího soudu v projednávané věci. Ani na řešené valné hromadě odvolatel evidentně nepotřeboval odpověď na již uvedené otázky ke svému rozhodnutí, zda hlasovat pro osoby navržené do funkcí v představenstvu a dozorčí radě společnosti či proti takové volbě. Z formulace otázek i argumentace odvolatele v průběhu řízení je zřejmé přesvědčení odvolatele, že tyto osoby nejsou s ohledem na dosavadní pochybení dostatečně způsobilé pro výkon řešených funkcí v orgánech společnosti, to vyjádřil též svým hlasováním na valné hromadě.
17. Je-li odvolatel přesvědčen o deliktním jednání členů orgánů společnosti, a že tímto jednáním poškodili společnost, pak je na jeho uvážení, zda využije k nápravě takovéto situace v právním řádu k tomuto účelu upravené instituty. Žaloba podle § 360 odst. 3 z. o. k. k tomuto účelu určena není.
18. S ohledem na shora uvedené skutečnosti odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil (§ 219 o. s. ř.) včetně závislého výroku o nákladech řízení.
19. O nákladech odvolacího řízení odvolací soud rozhodl dle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 o. s. ř. V odvolacím řízení úspěšné společnosti přiznal vůči navrhovateli právo na náhradu nákladů odvolacího řízení v rozsahu - mimosmluvní odměny advokáta za dva úkony právní služby

spočívající ve vyjádření k odvolání a účasti na jednání odvolacího soudu po 3 100 Kč dle § 11 odst. 1 písm. g), k) § 9 odst. 4 písm. c), § 7 bodu 5) advokátního tarifu, 2 režijních paušálů po 300 Kč dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu a náhrady 21% DPH z částky 6 800 Kč ve výši 1 428 Kč; celkem 8 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je dovolání přípustné jen za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.; lze jej podat ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím Městského soudu v Praze.

Praha 2. prosince 2019

Mgr. Ing. David Bokr, v.r.
předseda senátu